

การบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดอาวูวิกสิตาราม

สังกัดสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

Risk Management within the Organization of the School administrators of Wat Awut Wiksitaram School in Bang Phlat District Office, Bangkok

ศุภศักดิ์ แทนทอง¹ และ ธดา สิทธิธาดา²

Supasak Tanthong¹ and Thada Sitthada²

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Department of Educational Administration, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: ¹s64561802096@ssru.ac.th

Received: July 27, 2024

Revised: August 24, 2024

Accepted: August 26, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดอาวูวิกสิตาราม สังกัดสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร และ 2) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดอาวูวิกสิตาราม การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบผสานวิธี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรโรงเรียนวัดอาวูวิกสิตาราม ปีการศึกษา 2565 จำนวน 43 คน คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 5 คน โดยคัดเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการติดตามผล 2) แนวทางการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กร ผู้บริหารควรมีแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงในแต่ละด้านให้มีความครอบคลุม โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของผู้เรียน และเอื้ออำนวยต่อบุคลากร การควบคุมสภาพแวดล้อมภายในองค์กร รับฟังความคิดของผู้อื่น ทำหน้าที่เป็นผู้นำที่เป็นแบบอย่างและรับผิดชอบในการกำหนดนโยบายและมาตรการควบคุมขององค์กร วิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ กำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงเพื่อให้นโยบายการบริหารความเสี่ยงได้รับการนำไปปฏิบัติโดยการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพต่อไป

คำสำคัญ: การบริหารความเสี่ยง; ผู้บริหาร; สถานศึกษา

Abstract

This research aims 1) to study the level of internal risk management of school administrators of Wat Awut Wiksitaram school in Bang Phlat District Office, Bangkok and 2) to propose guidelines for internal risk management of school administrators of Wat Awut Wiksitaram school. This research was a mixed-methods. The sample used in this research was 43 Wat Awut Wiksitaram school personnel for the academic year 2022, by Purposive Sampling. Use questionnaires to collect data. Statistics used to analyze data include frequency, percentage, average, and standard deviation. For qualitative data. Critical contributors to research interviews include directors of in-service groups, monitoring and evaluation of academic management, and school director, a total of 5 deputy directors of educational institutions involved in risk management within the school selected according to specific criteria, use content analysis.

The research showed that: 1) Risk management level within the organization of educational institutions of Wat Awut Wiksitaram school is high. Information and communication has the highest average at a significant level. The areas with the lowest average were follow-ups. 2) Guidelines for internal risk management of Wat Awut Wiksitaram school. Administrators should have comprehensive guidelines for managing risks in each aspect, considering learners' efficiency and being conducive to personnel. Control the environment within the organization, and listen to the ideas of others. Act as an exemplary leader and responsible for formulating policies and organizational control measures. Careful analysis of potential risks supervises risk management so that risk management policies are implemented by developing information technology systems to assist in risk management in educational institutions to ensure the quality of the school.

Keywords: Risk Management; Administrators; School

บทนำ

การบริหารจัดการการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการอยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายการศึกษาที่เรียกว่า ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมาตรา 39 กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษา รวมทั้ง การให้บริการ การศึกษาและการบริหารจัดการสถานศึกษา ความรับผิดชอบนี้วางอยู่บนหลักการของการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของนโยบายและความหลากหลายในการปฏิบัติทางวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป วิธีการนี้ช่วยให้การจัดการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นำไปสู่ความยืดหยุ่นและความเป็นอิสระ การบริหารจัดการดังกล่าวจะสร้างรากฐาน

ความเข้มแข็งของสถานศึกษาให้มีคุณภาพและพัฒนามาตรฐานอย่างต่อเนื่องในที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) ทั้งนี้ สถานศึกษาเป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญที่สุดในอันที่จะทำหน้าที่สร้างและพัฒนา “คน” ให้เป็น “มนุษย์” ที่มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขด้วยการพึ่งตนเอง ซึ่งเป็นความคาดหวังของสังคมที่มีต่อโรงเรียนจึงเป็นบทบาทที่ท้าทายของผู้บริหารโรงเรียนต้องมีวิธีการบริหารจัดการให้เกิดคุณภาพทางการศึกษาตามที่สังคมคาดหวัง

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 มาตรา 79 บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานภาครัฐ พ.ศ. 2561 กำหนดให้การควบคุมภายในเป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้กำกับดูแลฝ่ายบริหารและบุคลากรของหน่วยรับตรวจจัดให้มีขึ้นเพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานตามมาตรฐานการควบคุมภายในเพื่อส่งให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงานซึ่งรวมถึงการดูแลทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหลการสิ้นเปลืองหรือการทุจริตในหน่วยรับตรวจ ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินและด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี ความเสี่ยงเป็นเรื่องประกอบกันระหว่างองค์ประกอบอย่างน้อย 2 ส่วน คือ โอกาสที่น่าจะเกิดขึ้นของสิ่งที่ไม่พึงประสงค์กับผลกระทบที่ตามมา ประโยชน์ที่พึงได้รับจากการที่องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสมจะเป็นการสนับสนุนกลยุทธ์และแผนงาน ช่วยในการบรรลุจุดประสงค์ เข้าใจภัยคุกคามของโครงการ การปฏิบัติงานในองค์กรมีประสิทธิภาพมากขึ้น (สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบโดยการระบุความเสี่ยงว่ามีปัจจัยเสี่ยงใดบ้างที่กระทบต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายของสถานศึกษา การวิเคราะห์ความเสี่ยงจากโอกาสและผลกระทบที่เกิดขึ้น จัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยงแล้วกำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยงโดยต้องคำนึงถึงคุณค่าในการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม การนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในสถานศึกษาจะช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการต่าง ๆ ของสถานศึกษาจะมีการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงเป็นการทำนายอนาคตอย่างมีเหตุผลมีหลักการและหาทางลดหรือป้องกันความเสียหายในการทำงานแต่ละขั้นตอนไว้ล่วงหน้า ดังนั้นการนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาช่วยเสริมร่วมกับการทำงานจะช่วยให้งานที่ปฏิบัติการอยู่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้และป้องกันโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและปัญหาที่จะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาในอนาคต ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม สังกัดสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดอาวุธวิศิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดอาวุธวิศิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

เฮนรี ฟาโยล (Fayol, 1916) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารจะต้องประกอบด้วย การวางแผนการจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน การอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับกระบวนการบริหารมี 7 ขั้นตอน คือ การตัดสินใจ การวางแผน การจัดองค์การ การติดต่อสื่อสาร การใช้อิทธิพล การประสานงานและการประเมินผลงาน

วรชัย วิภูอุปโคตร (2564) ได้ให้ความหมายว่า ในยุค 4.0 ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะพยายามยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน ความพยายามนี้จะมุ่งเน้นไปที่การปลูกฝังความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียน ซึ่งการจะบรรลุวัตถุประสงค์นี้ต้องมีการยกระดับมาตรฐานการศึกษาตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา จุดมุ่งหมายหลักคือการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ที่ครอบคลุมและเหนือกว่า และกระตุ้นการมีส่วนร่วมในธรรมาภิบาลและการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศและมีประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษามีกระบวนการวางแผนอย่างรอบด้านที่ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ กระบวนการนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยกำหนดเกณฑ์ที่รับประกันประสิทธิภาพสูงสุดในการผลิต หลักการสำคัญที่ขับเคลื่อนการบริหารโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ คือความร่วมมือของทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก วัตถุประสงค์หลักของสถานศึกษา คือส่งเสริมการพัฒนาองค์กรรวมและประสิทธิภาพของผู้เรียน ทำให้พวกเขามีชีวิตที่สมบูรณ์ในฐานะสมาชิกที่มีประสิทธิผลของสังคม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมในปี พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจไปยังหน่วยงานระดับปฏิบัติการ เช่น โรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษา ความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารส่วนกลางจำกัดอยู่เพียงการกำหนดนโยบาย ในขณะที่การวางแผน การจัดสรรงบประมาณ การกำหนดคุณภาพและการประเมินมาตรฐานการศึกษาเป็นหน้าที่สำคัญที่มอบหมายให้โรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษา

1. การบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ได้แก่ การสร้างกระบวนการเรียนรู้ เทคนิคการประเมินและประเมินผลและการถ่ายทอดผลงานวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา การนำสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และแนวทางการศึกษา
2. การบริหารงบประมาณและการเงิน เป็นการจัดทำและเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบติดตามประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์
3. การบริหารบุคคล เป็นการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัยและการออกจากราชการ
4. การบริหารงานทั่วไป เช่น การจัดการเครือข่ายการศึกษา การประสานงานข้อมูล การพัฒนาระบบองค์กรและการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นอกจากนี้ ตำแหน่งนี้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการงานด้านวิชาการ การงบประมาณและงานบุคคล

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

พอรุง แสงนวล (2563) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารความเสี่ยงเกี่ยวข้องกับการวางแผนเชิงกลยุทธ์ของกระบวนการที่มีเป้าหมายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร สิ่งนี้ทำได้โดยการกำหนดแนวทางสำหรับกระบวนการปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถควบคุมหรือป้องกันได้โดยใช้การตรวจสอบ การประเมินผล และแผนฉุกเฉิน มาตรการเหล่านี้มีขึ้นเพื่อลดความเสี่ยงและหาทางออกในการจัดการ ทำให้สามารถระบุเหตุการณ์และกำหนดแนวทางการจัดการได้ แผนปฏิบัติการของหน่วยงานภาครัฐมุ่งเน้นการใช้กระบวนการทัศน์เพื่อให้เกิดคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกำหนดวัตถุประสงค์ การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การวางแผนการจัดการความเสี่ยง การรายงานและการติดตามผล

บอร์เดอร์ (Broder, 2006) ได้ให้ความหมาย แนวคิดของการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวข้องกับการวางแผนเชิงกลยุทธ์และการควบคุมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นโดยมีจุดประสงค์เพื่อป้องกันหรือจัดการความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างมีประสิทธิภาพ ในกรณีที่ความเสี่ยงควบคุมได้ยากหรือคาดเดาไม่ได้ จำเป็นต้องมีกระบวนการที่ครอบคลุมเพื่อระบุและจัดการกับความเสี่ยงเหล่านั้นล่วงหน้า องค์ประกอบที่สำคัญของแนวทางการบริหาร ความเสี่ยงที่ประสบความสำเร็จประกอบด้วยองค์การที่มีโครงสร้างที่ดีซึ่งมอบหมายความรับผิดชอบและงานที่ชัดเจนให้กับผู้ที่รับผิดชอบในการดำเนินการ การให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ วัฒนธรรมองค์กรที่แข็งแกร่งซึ่งถือว่าการบริหารความเสี่ยงมีความสำคัญเท่าเทียมกันกับกระบวนการควบคุมอื่น ๆ

สรุปได้ว่า การบริหารความเสี่ยงหมายถึงการวางแผนอย่างเป็นระบบและการควบคุมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยมีจุดประสงค์เพื่อป้องกันหรือลดผลกระทบให้น้อยที่สุด ในสถานการณ์ที่ความเสี่ยงยากต่อการควบคุมหรืออยู่นอกเหนือการควบคุม จะต้องมีการควบคุมที่ซับซ้อนเพื่อคาดการณ์และบรรเทาผลกระทบ สิ่งนี้ต้องการให้บุคคลหรือกลุ่มประเมินระดับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่กำหนดและใช้มาตรการที่เหมาะสมโดยพื้นฐานแล้ว การบริหารความเสี่ยงเป็นวิธีการเชิงกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการระบุ ประเมิน วางแผน และจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบโดยมีเป้าหมายสูงสุดในการสร้าง รักษาและตระหนักถึงมูลค่าเพิ่มสำหรับองค์กร

ประเภทของความเสี่ยงในสถานศึกษา

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้แบ่งประเภทของความเสี่ยงออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic risk : S) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์แผนดำเนินงานที่นำไปปฏิบัติไม่เหมาะสมหรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก อันส่งผลกระทบต่อการบรรลุวิสัยทัศน์พันธกิจ หรือสถานะขององค์กร

2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational risk : O) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานทุก ๆ ขั้นตอนโดยครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ บุคลากรในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial risk : F) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน งบประมาณถูกต้อง งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจ ที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้การจัดสรรไม่เพียงพอ

4. ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Compliance risk : C) หรือ (event risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้หรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสม หรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม

ประวัติ โรงเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม สำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร เดิมชื่อโรงเรียนประชาบาล ตำบลบางพลัด 1 (วัดอาวุธ ฯ) อำเภอบางกอกน้อย จังหวัดธนบุรี ได้ย้ายมาจากวัดจันทาราม เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2478 โดยอาศัยศาลาโรงธรรมวัดอาวุธวิกสิตารามเป็นที่เรียน

ปี พ.ศ. 2439 จึงแยกโรงเรียนนี้ออกเป็น 2 โรงเรียน เรียกว่า โรงเรียนประชาบาล 1 (วัดอาวุธวิกสิตาราม) และโรงเรียนประชาบาล 2 (วัดจันทาราม) ครูและนักเรียนที่แยกไปเรียนที่วัดจันทาราม เรียกว่า โรงเรียนประชาบาลวัดบางพลัด 2 (วัดจันทาราม) ส่วนครูและนักเรียนที่เรียนโรงเรียนวัดอาวุธ วิกสิตาราม เรียกว่า โรงเรียนประชาบาล 1 (วัดอาวุธวิกสิตาราม) เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

ปี พ.ศ. 2495 กระทรวงศึกษาธิการได้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนนี้ใหม่ว่า “โรงเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม”

สถานที่ตั้ง 139 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 72 แขวงบางพลัด เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

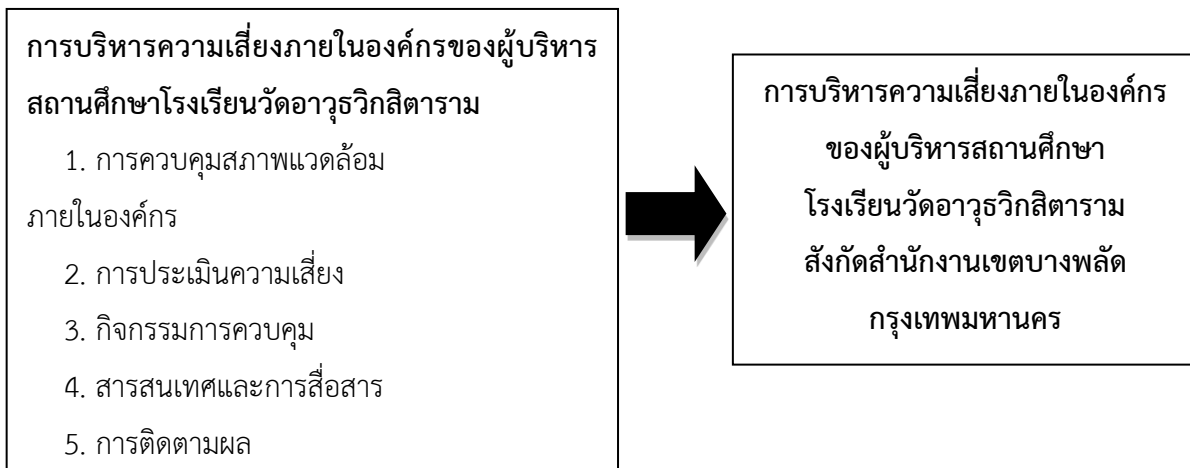
ปัจจุบัน โรงเรียนเปิดทำการสอนนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 บนพื้นที่ 1 ไร่ 2 งาน มีนักเรียนชายจำนวน 45 คน นักเรียนหญิงจำนวน 47 คน รวมทั้งสิ้น 92 คน

สภาพทั่วไป

โรงเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม สภาพทั่วไปเป็นชุมชนขนาดเล็ก มีฐานะยากจน ส่วนใหญ่เป็นประชาชนมาจากต่างจังหวัดย้ายเข้ามาอยู่เป็นชุมชน ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จึงมีการโยกย้ายถิ่นฐานบ่อยไม่แน่นอน ซึ่งโดยรอบชุมชนจะนับถือศาสนาพุทธ โดยมีวัดสำคัญคือ วัดอาวุธวิกสิตาราม หรือ “วัดบางพลัดนอก” ตั้งอยู่ที่ ซอยจรัญสนิทวงศ์ 72 ซึ่งเป็นวัดเก่าแก่กว่า 200 ปี

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม สังกัดสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพของสถานศึกษา ประกอบด้วย การบริหารความเสี่ยงด้านการควบคุมสภาพแวดล้อมภายในองค์กร การบริหารความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุม การบริหารความเสี่ยงด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และการบริหารความเสี่ยงด้านการติดตามผล ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม สังกัดสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods) ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดังนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรโรงเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม สังกัดสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2565 (สถิติข้อมูลสถานศึกษา โรงเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม, 2565)

กลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 43 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน 2) ครูสายงานการสอน จำนวน 15 คน 3) คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 15 คน และ 4) คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง จำนวน 12 คน โดยเป็นการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ 1) เพศ 2) สถานภาพการดำรงตำแหน่ง 3) อายุ 4) วุฒิการศึกษาสูงสุด และ 5) ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม สังกัดสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 40 ข้อ จำแนกเป็น

จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การควบคุมสภาพแวดล้อมภายในองค์กร 2) การประเมินความเสี่ยง 3) กิจกรรมการควบคุม 4) สารสนเทศและการสื่อสาร และ 5) การติดตามผล มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) ตรวจสอบเครื่องมือโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิหาค่าความเที่ยงตรง (validity) = 1.00 และทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค (Cronbach's alpha coefficient) = 0.972

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ได้แก่ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 3 คน และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการบริหารความเสี่ยงภายในสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 5 คน โดยคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก สำหรับผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม สังกัดสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ที่จำแนกเป็นจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การควบคุมสภาพแวดล้อมภายในองค์กร 2) การประเมินความเสี่ยง 3) กิจกรรมการควบคุม 4) สารสนเทศและการสื่อสาร และ 5) การติดตามผล ตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการนำแบบสอบถามสำหรับการวิจัยที่สร้างขึ้น ไปทำการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค (Cronbach's alpha coefficient) = 0.972

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 26 คน (60.47%) และเพศชาย 17 คน (39.53%) สถานภาพการดำรงตำแหน่งของผู้แบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น คณะกรรมการสถานศึกษาและครูผู้สอน 15 คน (34.88%) เท่ากัน รองลงมาคือ คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง 12 คน (27.91%) และผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน (2.33%) อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป 19 คน (44.19%) รองลงมาคือช่วงอายุ 40 – 49 ปี 17 คน (39.53%) อายุ 30 - 39 ปี 4 คน (9.30%) อายุ 25 - 29 ปี 2 คน (4.65%) และอายุต่ำกว่า 25 ปี 1 คน (2.33%) ตามลำดับ วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี 20 คน (46.51%) รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี 18 คน (41.86%) ระดับปริญญาโท 5 คน (11.63%) ตามลำดับ

1. การบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม สำนักงานเขตบางพลัด สังกัดกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม สำนักงานเขตบางพลัด สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านการควบคุมสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามผล ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม (N=43)

การบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม	N = 43		แปลผล
	μ	σ	
1. ด้านการควบคุมสภาพแวดล้อมภายในองค์กร	4.23	0.49	มาก
2. ด้านการประเมินความเสี่ยง	4.24	0.46	มาก
3. ด้านกิจกรรมการควบคุม	4.33	0.49	มาก
4. ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	4.37	0.47	มาก
5. ด้านการติดตามผล	4.15	0.48	มาก
รวม	4.26	0.42	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม สำนักงานเขตบางพลัด สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.26$, $\sigma = 0.42$) และหากพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.37$, $\sigma = 0.47$) รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมการควบคุม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.49$) ด้านการประเมินความเสี่ยง อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.46$) ด้านการควบคุมสภาพแวดล้อมภายในองค์กร อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.23$, $\sigma = 0.46$) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการติดตามผล อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.15$, $\sigma = 0.48$)

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ด้านการควบคุมสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่เปิดใจรับฟังความคิดเห็นและความคิดเห็นของผู้อื่น การมองหาหลักฐานเพื่อสนับสนุนการเลือกของตนเอง หรือการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในองค์กรเป็นสิ่งสำคัญ โดยผู้บริหารระดับสูงจำเป็นต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำที่เป็นแบบอย่างและรับผิดชอบในการกำหนดนโยบายและมาตรการควบคุมขององค์กร รวมการควบคุมภายในเข้ากับกระบวนการปฏิบัติงานขององค์กร บุคลากรทุกคนในองค์กรต้องร่วมมือกันเพื่อให้ระบบการควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

ด้านการประเมินความเสี่ยง ผลการสัมภาษณ์พบว่า การวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยเฉพาะการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลอย่างมากต่อการดำเนินงาน ด้วยการระบุปัจจัยที่สนับสนุนหรือขัดขวางการดำเนินงาน โรงเรียนสามารถกำหนดแนวทางและทิศทางเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และจัดปัจจัยที่ไม่เอื้ออำนวยทั้งที่เป็นปัจจัยภายนอกและภายใน โดยการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงที่มีหน้าที่ในการกำหนดกลยุทธ์ นโยบายแนว

ปฏิบัติ และแนวปฏิบัติสำหรับการบริหารความเสี่ยงโดยรวมขององค์กร เพื่อให้มั่นใจว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

ด้านกิจกรรมการควบคุม ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนากิจกรรมควบคุมเพื่อลดความเสี่ยงในการบรรลุวัตถุประสงค์ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้เป็นสิ่งที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ การควบคุมความเสี่ยงจะเกิดประสิทธิภาพได้จริงต้องมีการควบคุมความเสี่ยง และการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้องค์กรลดปัจจัยหรือสาเหตุที่จะเกิดขึ้นในองค์กร ส่งผลให้องค์กรไม่มีความเสี่ยงและทำให้การบริหารจัดการงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารต้องกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงเพื่อให้นโยบายการบริหารความเสี่ยงได้รับการนำไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า การจัดทำแผนพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาเป็นแนวทางในการจัดการความเสี่ยงจากการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยให้ทราบถึงความเสี่ยงใดมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดปัญหามากที่สุดและสามารถสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว การจัดลำดับความสำคัญของการใช้ข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องและเชื่อถือได้เป็นสิ่งสำคัญ นโยบายของสถาบันการศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาความเข้าใจและความสามารถของนักเรียนในด้านเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการศึกษาขั้นสูง และส่งเสริมความเจริญทางวิชาการในสายงานอาชีพและเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ด้านการติดตามผล ผลการวิจัยพบว่า บทบาทหน้าที่สำคัญของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรคือ การกำหนดกลยุทธ์ นโยบาย แนวทาง และวิธีการปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กร ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมความเสี่ยงสำคัญและพร้อมรับมือได้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารควรกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถนำนโยบายที่ผู้บริหารต้องการไปสู่การปฏิบัติส่งผลให้การประเมินผลการปฏิบัติงานสามารถประเมินผลได้อย่างมีคุณภาพ

2. แนวทางการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดอาวุธ วิถีธาราม สังกัดสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ด้านการควบคุมสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ผลการวิจัยพบว่า การนำระบบการควบคุมภายในที่รัดกุมไปปฏิบัติสามารถทำได้ผ่านตามแนวปฏิบัติที่สำคัญหลายประการ ผู้บริหารระดับสูงต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำที่เป็นแบบอย่าง มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายและการควบคุม และองค์กรต้องเข้าใจถึงปัจจัยที่กระตุ้นให้พนักงานปฏิบัติงานอย่างดีที่สุด ความสามารถของบุคลากรในการพัฒนาสถานศึกษาเป็นกุญแจสำคัญในการบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาและโครงการจัดการที่ชัดเจนจะทำให้ง่ายต่อการจัดการความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ การจัดองค์ประกอบขององค์กรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมของคนภายในองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาจากกลไกการกำกับดูแลที่มีอยู่ในโครงสร้างที่เอื้อต่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการสั่งงาน ควบคุมดูแลบุคลากร ติดตามความคืบหน้าและทำให้มั่นใจว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คำสั่งหลายรูปแบบอาจจำเป็นเมื่อออกคำสั่งไปยังสถานที่ห่างไกลหรือเมื่อมีรายละเอียดที่ซับซ้อนมากมายที่ต้อง

จดจำ ความรับผิดชอบเป็นค่านิยมสำคัญที่กำหนดพฤติกรรมและความคิดในการปฏิบัติตาม การรักษาสิทธิของผู้อื่นและการปฏิบัติตามข้อผูกพันด้วยความซื่อสัตย์สุจริต การปลูกฝังความรับผิดชอบสามารถนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างปรองดองในสังคม

ด้านการประเมินความเสี่ยง ผลการวิจัยพบว่า การประเมินความเสี่ยงมีความสำคัญสูงสุดต่อความสำเร็จของสถานศึกษา สิ่งนี้นำมาซึ่งการระบุปัจจัยที่สนับสนุนหรือขัดขวางการดำเนินงาน ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการบรรลุวัตถุประสงค์และจัดปัจจัยที่ไม่เอื้ออำนวย ดังนั้น การวิเคราะห์การประเมินความเสี่ยงจึงเป็นส่วนสำคัญของการวางแผนกลยุทธ์ในโรงเรียน องค์กรต้องกำหนดระดับความรู้ ทักษะและความสามารถที่จำเป็นสำหรับแต่ละงาน จำเป็นอย่างยิ่งที่ข้อกำหนดทุกข้อสำหรับความรู้ด้านการศึกษาและประสบการณ์การทำงานจะต้องได้รับการกำหนดอย่างชัดเจนและผ่านการประเมินที่ประสบความสำเร็จ การประเมินความเสี่ยงเป็นเครื่องมือเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญ เนื่องจากช่วยในการจัดการและกระบวนการตัดสินใจในส่วนที่สำคัญ เช่น การวางแผน การติดตาม การควบคุมและการวัดผลการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังช่วยให้สามารถจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมโดยลดโอกาสที่จะเกิดอันตรายใด ๆ องค์กรให้เหลือน้อยที่สุด

ด้านกิจกรรมการควบคุม ผลการวิจัยพบว่า ก่อนที่จะเริ่มการจัดการความเสี่ยงสำหรับสถานศึกษา สิ่งสำคัญคือต้องตรวจสอบความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทั้งหมดที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้การจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี เครื่องมือนี้ช่วยในการทำความเข้าใจความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องทั้งหมดด้วยแผนการดำเนินงาน กระบวนการและเทคโนโลยี การพิจารณากระบวนการทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี ขนบธรรมเนียม ทัศนคติ และพฤติกรรมของบุคลากรภายในองค์กรเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อคาดการณ์และวางแผนสำหรับปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ทั้งผู้บริหารและบุคลากรทุกระดับควรทำงานร่วมกันเพื่อระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและใช้กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิผล สถานศึกษาที่มีวัฒนธรรมความเสี่ยงที่แข็งแกร่งให้ความสำคัญกับการรับรู้ความเสี่ยงของทุกคน รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและเพิ่มความสามารถขององค์กรในการเพิ่มมูลค่าให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหารองค์กร

ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการความรู้ให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งรวมถึงการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น อินเทอร์เน็ต ซึ่งช่วยให้เราเข้าถึงแหล่งความรู้ใหม่ ๆ และทำให้พร้อมใช้งานได้ทันที สถานศึกษาที่ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้สามารถเข้าถึงความต้องการของนักเรียนได้รวดเร็วและได้รับความพึงพอใจจากนักเรียนมากยิ่งขึ้นในการติดต่อสื่อสารต่าง ๆ การจัดลำดับความสำคัญของการใช้ข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องและเชื่อถือได้เป็นสิ่งสำคัญ ข้อมูลดังกล่าวควรมีลักษณะสำคัญ ได้แก่ ความถูกต้อง ทันเวลาและครบถ้วนสมบูรณ์ ความถูกต้องมีความสำคัญเนื่องจากประสิทธิภาพของการตัดสินใจขึ้นอยู่กับความแม่นยำของข้อมูลที่ใช้ นโยบายของสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาความเข้าใจและความสามารถของนักเรียนในด้านเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการศึกษาขั้นสูง อีกทั้งยังมุ่งหวังให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีและส่งเสริมความเจริญทางวิชาการในสายงานอาชีพและเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ด้านการติดตามผล ผลการวิจัยพบว่า การกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงมีความสำคัญในการสร้างความมั่นใจว่าทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้าใจข้อกำหนดและวัตถุประสงค์เมื่อจัดการกับความเสี่ยง นโยบายนี้ควรอำนวยความสะดวกในการทำงานร่วมกันและการรายงานผลการประเมินแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย รวมทั้งบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา และสถานศึกษา องค์กรต้องทำการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงเป็นประจำเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและสร้างความสอดคล้องกันทั่วทั้งองค์กร ผู้บริหารควรดูแลแผนนโยบายและการนำไปปฏิบัติ ซึ่งอาจต้องมีการปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ พันธกิจ และแนวทางการถ่ายทอดนโยบาย นโยบายควรตั้งอยู่บนหลักฐานเชิงประจักษ์และนำไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงส่วนที่อ่อนแอ กระบวนการติดตามและประเมินผลมีความสำคัญในการพิจารณาว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาหรือไม่และระบุจุดที่ต้องปรับปรุง ข้อมูลนี้จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาดในการติดตามคุณภาพและการบริหารความเสี่ยง

อภิปรายผล

1. การบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม สังกัด กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมการควบคุม อยู่ในระดับมาก ด้านการประเมินความเสี่ยง อยู่ในระดับมาก ด้านการควบคุมสภาพแวดล้อมภายในองค์กร อยู่ในระดับมาก สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการติดตามผล อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการวิจัยของ ชีระรัตน์ คันธิวงศ์ (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารงานการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการบริหารงานการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านสร้างการเรียนรู้ที่เน้นความสำคัญของเทคโนโลยีมาใช้ในระบบการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ ประภัสสร บุญบำรุง และคณะ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนเอกชน ได้แก่ 1) ปัจจัยสนับสนุนการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย ผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีความรู้ความสามารถ การมีวัฒนธรรมและบรรยากาศองค์กรที่เอื้อต่อการทำงาน และการมีความรักความผูกพันต่อองค์กร ที่ทำให้บุคลากรในองค์กรเกิดความตระหนักในการรักษาร่องรอยของตนเอง 2) กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 3) ประสิทธิภาพของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องความสามารถในการปรับตัวของโรงเรียน และความสามารถในการแก้ไขปัญหาของโรงเรียน

2. แนวทางการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดอาวุธ วิศิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร อภิปรายผลได้ว่า ผู้บริหารต้องพัฒนาหรือปรับปรุงการควบคุมภายในรวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Fesler & Kettl (1991) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาในรัฐเวจเจเนีย ผลการศึกษาพบว่า ส่วนมากได้ใช้เวลาในการบริหารจัดการ การวางแผนและควบคุม การประชุมเตรียมการ และติดตามเกี่ยวกับงบประมาณ ตระเตรียมเกี่ยวกับการซ่อมแซมเครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ให้การช่วยเหลือและสนับสนุนในด้านเทคโนโลยี และจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ

การบริหารความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยง จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารจัดประชุมบุคลากรเพื่อรวบรวมข้อมูลทั้งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา (SWOT Analysis) เพื่อนำเสนออันตรายนี้อาจเกิดขึ้น ผู้บริหารวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในอย่างครอบคลุมทุกประเด็น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Oswol (2005) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และกล่าวถึงความสำเร็จของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานว่า ผู้บริหารจะต้องตัดสินใจโดยองค์คณะบุคคล กลุ่มคน ครู จะมีทัศนคติที่ดีต่อผู้บริหารจะไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโรงเรียน ผู้ปกครอง Nuebert (2009) ได้ศึกษาคุณลักษณะทั่วไปของผู้นำที่เห็นได้ชัดในการทำงานเป็นกลุ่ม สรุปได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำในการทำงานเป็นกลุ่มนั้น ผู้นำต้องมีความสัมพันธ์กับบุคคลในกลุ่มอื่น ๆ เป็นที่ยอมรับของสมาชิกในกลุ่ม มีความสุขุมรอบคอบ ซื่อตรงต่อหน้าที่ เป็นที่ปรึกษาที่ดี ยอมรับในความรู้ความสามารถของคนอื่น สามารถประสานงานได้ดี และรู้จักข้อบกพร่องของตนเองแล้วพัฒนาให้ดีขึ้น

การบริหารความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุม จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้เพื่อสนับสนุนการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กร กระบวนการบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นสามารถทำได้ทั้งวิธีเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยคำนึงถึงปัจจัยทั้งภายในและภายนอก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพประกอบด้วย การบริหารจัดการ การจัดการเชิงคุณภาพด้านวิชาการ การจัดระบบการเงินและการจัดสรรทรัพยากร การส่งเสริมบุคลากรเพื่อการทำงานอย่างมีคุณภาพ และการบริหารด้านความสัมพันธ์ชุมชน การเน้นการมีส่วนร่วมในการทำงานเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุมประสบผลสำเร็จโดยการใช้เทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้ให้เหมาะสม

การบริหารความเสี่ยงด้านสารสนเทศและการสื่อสาร จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารจัดการความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง การบริหารความเสี่ยงด้านการสื่อสารเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคคลเพื่อจุดประสงค์ในการส่งเสริมความเข้าใจซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิริยา นิवासานนท์ และจิรัชกดิ์ สุรังคพิพรรธน์ (2565) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารสถานศึกษาในภาวะวิกฤติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง กล่าวว่า โดยทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นว่าการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนทำให้โรงเรียนในหลาย ๆ แห่งให้ความสำคัญและมีความกระตือรือร้นในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนให้ทันสมัย ส่งเสริม

การเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือบุคลากรในองค์กรของตนเองเพื่อให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลิทธิชัย ยาแก้ว (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาของสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ประเด็นความเสี่ยงด้านการดำเนินการมีปัจจัยมาจากการกำหนดนโยบายของสถานศึกษาที่ต้องปรับให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในสังคม การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาที่ยังขาดบุคลากร การดำเนินงานในสถานศึกษาไม่เป็นไปตามเวลาที่กำหนดและจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่เกิดประโยชน์สูงสุด

การบริหารความเสี่ยงด้านการติดตามผล จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีการรายงานผลการประเมินและรายงานการบริหารความเสี่ยงภายในสถานศึกษาต่อบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด การติดตามประเมินผลเพื่อให้สถานศึกษามีระบบการบริหารความเสี่ยงที่ครอบคลุม มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินกิจกรรมติดตามผลหลังจากดำเนินการไปแล้ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ นภัสรพรรณ มนทอง (2565) ได้ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ การบริหารสถานศึกษาเป็นส่วนที่สำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนผู้เรียนให้ก้าวไปสู่สังคมที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ความก้าวหน้าของสถานศึกษาต้องอาศัยกระบวนการการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้การทำงานนั้นเป็นระเบียบแบบแผน ส่งผลให้สถานศึกษานั้นประสบผลสำเร็จตามนโยบายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ วิวัฒน์ ตูจำนงค์ (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ ด้านบุคลากร ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน และด้านกระบวนการ เพราะฉะนั้นกระบวนการในการติดตามประเมินผลการดำเนินการจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ โดยการวางแผนการติดตามประเมินผล โดยนำข้อมูลย้อนกลับจากผลรายงานของปีที่ผ่านมาเพื่อมาประกอบการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะทางนโยบาย

ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดอาวูรวิภิสิตาราม ควรทำแนวทางการการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดอาวูรวิภิสิตาราม ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การบริหารความเสี่ยงด้านการควบคุมสภาพแวดล้อมภายในองค์กร การบริหารความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุม การบริหารความเสี่ยงด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และการบริหารความเสี่ยงด้านการติดตามผล นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานโยบายเชิงกลยุทธ์ และแนวทางการปฏิบัติภายในองค์กร เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กรมีประสิทธิภาพมากที่สุด

1.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดอาวูรวิภิสิตาราม ควรมีการกำหนดนโยบายเชิงกลยุทธ์ที่มีความชัดเจน นำไปสู่การปฏิบัติที่บุคลากรภายในองค์กรของตนสามารถปฏิบัติได้จริง ทั้งนี้การสื่อสารให้บุคลากร ในองค์กรได้รับ

ทราบแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่มีความถูกต้อง ลดความคลาดเคลื่อนเป็นสิ่งที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในการสื่อสาร เพื่อลดความผิดพลาด และโอกาสในการเกิดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยแนวทางการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของสถานศึกษาต่าง ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อเรียนรู้รูปแบบ ลักษณะการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรต่าง ๆ และเปรียบเทียบลักษณะการบริหารความเสี่ยงที่แต่ละสถานศึกษานั้นใช้ เพื่อให้ได้ข้อมูลการบริหารความเสี่ยงที่มีความครอบคลุมและมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากที่สุด

2.2 ควรมีการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม สังกัดสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร โดยมีการศึกษาเชิงโครงสร้าง และใช้สถิติในการวิเคราะห์ถึงปัจจัยเหล่านั้น เพื่อค้นหาปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญของการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม สังกัดสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ธีระรัตน์ คันฉิมวงศ์. (2560). *การศึกษาการบริหารงานการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- นภัสพรพรรณ มนทอง. (2565). กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ. *การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4 “Graduate School Conference 2022 lhappiness: ความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนในยุคสังคมดิจิทัล”*.
- ประภัสสร บุญบำรุง และคณะ. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 7(2), 27 – 35.
- พอรัฐ แสงนวล. (2563). การบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. *วารสารศิลปการจัดการ*, 4(3), 672 – 685.
- พีรียา นิवासานนท์ และจิรศักดิ์ สุรงค์พิพชร (2565). ทักษะการบริหารสถานศึกษาในภาวะวิกฤติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง. *วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์*, 4(2), 141 – 150.
- วรชัย วิภูอุปโคตร. (2564). *แนวทางการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในยุค 4.0*. *วารสารวิจัย มข. สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 9(1), 60-69.

- วิวัฒน์ ตู๋จำนงค์. (2561). การพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. *วารสารชุมชนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 12(2), 185 - 196.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *สรุปการประชุมแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)*. กรุงเทพฯ: CURSUA.
- สิทธิชัย ยาแก้ว. (2560). *การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาของสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.
- สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง. (2561). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Broder, J.F. (2006). *Risk Analysis and the Security Survey* (3rd ed). United States of America: Elsevier Inc.
- Henri, L. Fayol. (1972). *General and Industrial and Industrial Management*. In J. C. Denver. *Students Guide to Principles of Management*. London: The Zeus Press.
- Fesler, J. F. & Kettl, F. (1991). *The Politics of The Administrative Process*. New Jersey: Chatham House Publishers.
- Oswold, L. J. (2005). *School-Based Management*. Retrieved 21 January 2023, from http://www.eric.uoregon.edu/publications/digests/digest_099.html